

Ilustrirani **Slovenec**

Ceto V Tedenska priloga »Slovenca« (št. 161) z dne 14. VII. 1929 Štev. 28



Dr. Gregor Rožman

novi ljubljanski pomožni škof, ki bo danes posvečen. Ves slovenski narod najiskreneje pozdravlja novega nadpastirja, vrednega sodelavca in naslednika vladike Antona Bonaventure.

Triumfalni nastop Orlovstva v Pragi

Slovenski Orli si priborili pri med- narodnih tekmah prvenstvo

Na svetovaelavske orlovске svečanosti v Prahi je odšlo nad 1000 slov. Orlov in tudi jako mnogo drugih Slovencev, ki so bili pri srčno sprejeti. Dne 4. t. m. so se vršile tam tekme meddržavne zveze katoliških telovadcev, pri katerih je odnesla slovenska orlovska vrsta prvenstvo (drugo mesto Francija, tretje Češkoslovaška itd.), pri tekmah žensk so pa dosegle slov. Orlice drugo mesto (prvo mesto ima Amerika). Slovenci smo na ta krasen uspeh naših Orlov lahko ponosni.

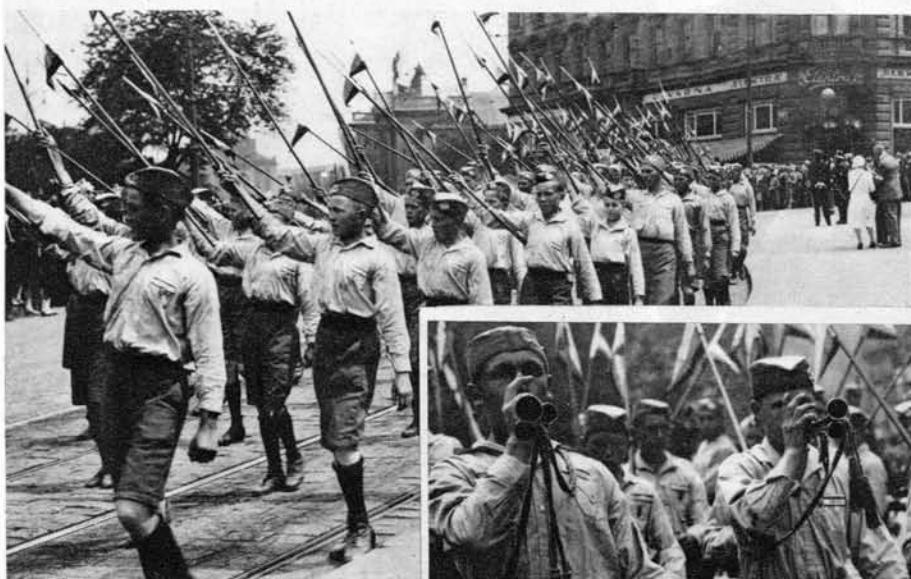


Slovenska orlovska vrsta

ki si je priborila dne 4. t. m. pri meddržavnih tekmah v Prahi prvenstvo. Od leve na desno stoje: Volčini, Kermavner, Varšek, Tomšič, Hvale (vodja vrste), Triler, Železnik, Ulaga in Jezeršek. Sijajno so odrezali naši Orli tudi pri tekmah posameznikov, kajti Kermavner je odnesel prvo mesto (od 220 dosegljivih točk 203,35), Ulaga pa drugo. Jako odlikovale so se tudi naše Orlice, kajti Pregljeva je dosegla pri tekmah posameznih telovadk 5. mesto.

Nastop orlovskega naraščaja

ob priliki svetovaelavskih svečanosti v Prahi od 28. do 30. junija t. l. Dne 28. in 29. so se vršile tekme, dne 30. junija pa velik sprevod in javna telovadba naraščaja. Zbralo se je te dni v Prahi nad 15.000 orlovskega naraščaja in njegov nastop je sijajno uspel. Vsa pričakovanja so pa prekosili nastopi članstva od 4. do 7. junija.



Naraščaj s kopji sv. Vavla v sprevedu 30. p. m.

Na desni: **Fanfarišči v sprevedu naraščaja**

Spodaj: **Začetek spreveda naraščaja**

Spodaj na desni: **Ženski naraščaj na stadijonu**





Dr. Janez Janžekovič

prvi Slovenec, ki je promoviral na novi katoliški univerzi v Parizu (5. junija t.l.) doktorja teologije.



S proslave Vidovega dne v Belgradu

Fanfara konjenice kraljeve garde na čelu paradnega sprevoda belgrajske garnizije.



V umetnikovem ateljeju

Med najnadarjenejše mlade slovenske umetnike spada gotovo kipar Tine Kos, ki ga pozna že tudi širše občinstvo po njegovem uspelem spomeniku kralja Petra I. v Kranju, a v Rogaški Slatini bodo odkrili v kratkem njegov monumentalni spomenik padlim vojakom. Tudi naš list je prinesel že v lanskem letniku večjo serijo slik umetnikovih del, ki vzbujajo povsod upravičeno pozornost in priznanje. Lansko leto si je zgradil T. Kos na Dunajski cesti v Ljubljani lasten dom s prostornim ateljejem. Slika (na levi) nam kaže umetnika sredi množice osnutkov pri delu.

Slike k Slovenskemu biografskemu leksikonu



Na levi:

Kamniker Franz

politik, rojen l. 1870. v Radgoni, je služboval kot primarij v radgonski bolnici, po prevratu se je pa preselil v Gradec, kjer je 1928 umrl. Bil je voditelj Nemcev in nemškutarjev radgonskega okraja in je kot avstrijski ekspert pri mirovnih pogajanjih v Parizu dosegel, da je pripadla Radgona Avstriji.

Na desni:

Kavčič Jakob

teolog, rojen l. 1862. pri Sv. Petru pri Radgoni. Služboval je najprej kot kaplan po raznih štajerskih župnijah, nato pa kot veroučitelj na mariborski gimnaziji in tamošnjem učiteljsku šolskih sester. Umrl je l. 1915. v Gradcu. Napisal je več razprav o simboliki v sv. pismu in liturgiko.





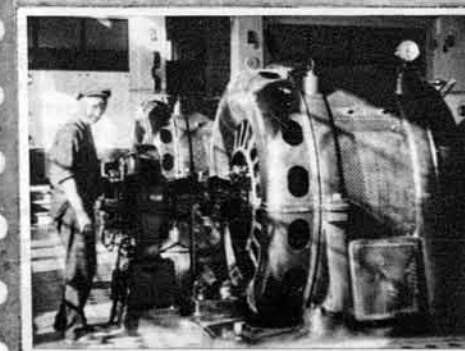
SAVA POD ŠMARNO GORO



PUNGERT V KRANJU



JEZERO NAD ZAVRŠNICO



ZAVRŠNIŠKA ELEKTRARNA



NARCISE NA GOLICI



JALOVEC S ŠLEMENA



KLEMEN V RATEČAH



GORENJSKO DEKLE



GRABLJEVKE V RATEČAH



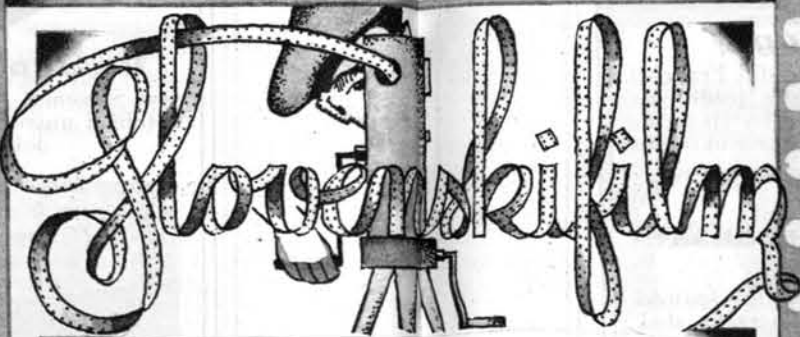
NARCISE



KLEMEN MED DROBNICO



OKOPAVANJE



Film postaja velesila moderne dobe in sicer v vsakem pogledu: kulturnem, socialnem in gospodarskem. Mnogo ljudi je že dandanes, katerim je film skoro nujnejši vir zabave in pouka, zato postaja v zadnjih letih ravno film poleg radija tudi najvažnejše propagandno sredstvo. Glede na to ni čudno, če se je že pred večimi leti sprožila misel prenesti v film tudi najznačilnejše slovenske naravne lepote. Izvršeni je bilo že tudi par tozadevnih poizkusov, toda vzpriči velikih stroškov in dela, ki jih taka akcija zahteva, je vsakemu kmalu upadel pogum. Šele lani se je tega z vso energijo lotil turistični klub »Skala« in sicer jako velikopotezno. Zbrala se je večja družba navdušenih in požrtvovalnih gospodov, sestoječa iz J. Kozaka kot nekakega režiserja, prof. Ravnika kot operaterja, E. Paninška kot vodje izdelovanja filma ter gg. Kajzelja, Drogenika in Čopa kot igralcev. Lotili so se dela takoj ter izdelovali že doslej približno 1500 m filma, ves bo pa obsegal blizu 2500 m in ugne biti končan že prihodnjo pomlad.

Namen tega slovenskega filma je izrazito propagandni in hoče pokazati tu- in inozemstvu slovenske naravne lepote, zlasti alpske, v okviru teh pa tudi kulturno, gospodarsko in socialno življenje slovenskega ljudstva v dolinah in v gorah, naše planšarstvo in industrijo, mesta in vasi itd. Vsa snov je razdeljena na pet delov, in sicer: dolina, gozd, planšarstvo in alpinistika, flora in fauna ter letovišča. Vse to je povezano v zgodbo, ki opisuje meščana (Gornika). Ta se poda na Gorenjsko, kjer se sestane na Jesenicah z dijakom Klemenom in Rateč. Oba skupaj gresta še po tretjega tovariša Robana, delavca iz tovarne na Savi, in vsi skupaj se podajo nato v naše Julijske Alpe, obiščejo vse njih zanimivosti in lepote, doživljajo v planini vesele zgodbe in se vračajo skozi Bohinj na Bled, kjer se lotijo z željo, da se pozimi zopet snidejo kot smučarji.

Če pomislimo velikansko gospodarsko važnost, ki jo ima tujski promet za Slovenijo že danes, ni treba še posebe poudarjati ogromnega pomena, ki ga bo imel ta film za Slovenijo in ne moremo biti dovolj hvaležni požrtvovalnim gospodom, ki so se tako brez vsakega hrupa lotili te velike akcije. Res je, da so dobili zanjo že nekaj subvencije od raznih korporacij, a če pomislimo na silne stroške, ki so s takim prevažnim kulturnim in gospodarskim podjetjem združeni, je še vse premalo. Naj bi našli čim več razumevanja pri merodajnih čimteljih, da bo film končan čim prej in čim popolnejše.

Naša serija nam kaže nekaj slik iz dosedanjega filma, ki nam jih je ljubezno prepustil vodja filmanja, g. prof. J. Ravnik.



ALJAŽEV DOM V VRATIH



KAM GREMO



PLEZALNA SCENA



ANEMONE S KREDARICE



TOOLOG LOVI GADE



VODJA FILMANJA



NA BLEJSKEM JEZERU



NA BOHINJSKEM JEZERU



GEOLOŠKE TVORBE



BOHINJSKA PLANŠARICA

Spodaj:

Ob 10 letnici versajske mirovne pogodbe

so priredili Nemci povsod ogromne manifestacije proti mirovni pogodbi in proti tezi o nemški vojni krivdi, kar je napravilo v inozemstvu povsod jako neugoden vtis. Slika nam kaže tako zborovanje pred zgodovinsko stolnico v Kölnu.



Spodaj:

Truplo prvega predsednika kitajske republike

in ustvaritelja modernega kitajskega nacionalističnega gibanja, Sun-jantsena, so pred kratkim prepeljali med velikanskimi slovesnostmi iz Pekinga v Nanking, kjer je bil položen v posebno zanj zgrajeno grobnico. Slika nam kaže sprevod s truplom kitajskega narodnega junaka, v ozadju pa njegov novi mavzolej.



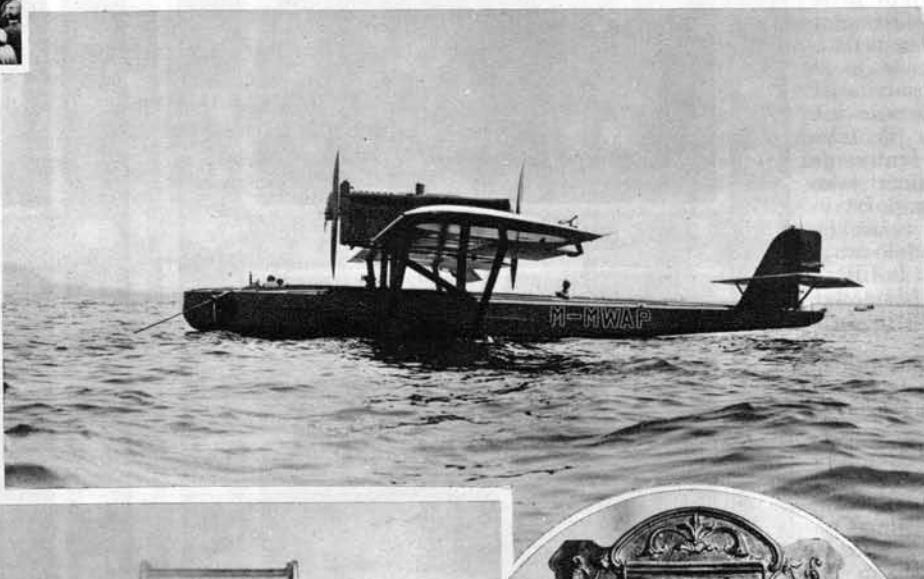
Ob 10 letnici velike proslave zmage

Dne 14. julija 1919, na dan svojega narodnega praznika, so priredili Francozi v Parizu velikansko slavnost zmage. Maršala Foch in Joffre sta jezdila na čelu vseh zavezniških vojskovodij in oddelkov zavezniških armad v slavnostnem sprevodu po Parizu. Slika nam kaže ta sprevod na slavnostno okrašeni Avenue des Champs-Élysées v Parizu.

Spodaj:

K ponesrečenemu španskemu preoceanskemu poletu

Dne 21. junija so poleteli iz Cartagene proti Južni Ameriki trije španski letalci z aeroplanom »Numancia«. Ker je za njimi kmalu izginila vsaka sled, so uvedli hitro veliko rešilno akcijo in 29. junija jih je res srečno našla neka angleška vojna ladja v bližini Azorov, kjer so morali pristati letalci na odprtem morju.



Vatikanski poštni nabiralniki

ki so jih uvedli obenem z lastno vatikansko pošto tako po izmenjavi ratifikacijskih listin latranske pogodbe.



Iz velikega pasijona

ki ga igrajo že nekaj sobot in nedelj z velikim uspehom na stadionu mladinskega doma na Kodeljevem pri Ljubljani: Veliki zbor duhovnikov z Anom in Kajfo.



Junaki ljubljanskih ulic



Foto
V. BAVEC
RAJHENBURG

Najtežji kovač Jugoslavije

je nedvomno g. J. Zupanc iz Rajhenburga. Star je 32 let in tehta celih 164 kg, a kljub svoji obilnosti jako priden in vesten obrtnik. (Foto Bavec, Rajhenburg.)

Na levi:

Najbolj priljubljeni zvočnik

naših radio-amaterjev je postal »Bled«, ki ga je izdelala znana radio-tvrdka »Ingelen« po naročilu prodajalne naše ljubljanske radio-oddajne postaje (Miklošičeva c. 5).

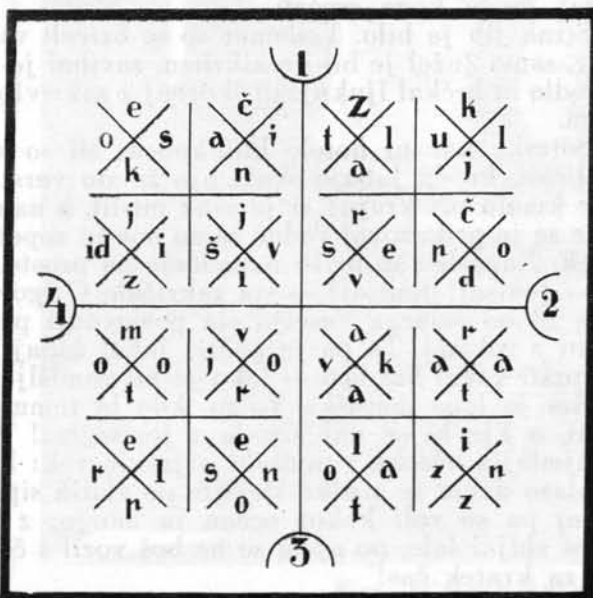


K današnji uganki: Uganka sama nudi ključ za rešitev. Naj zadošča. Za pravilno rešitev se razpisujeta sledeči nagradi: I. Savinšek, Izpod Golice in Golar, Bob za mladi zob in II. Sheehan, Nodlag.

Rešitev magičnega kvadrata v št. 24: Navdušen ugankar nam je sporočil, da ima magični kvadrat 7×7 po sistemu De la Hire 363,916.800 pravih rešitev; hkrati nam je poslal rešitev, ki jo priobčujemo in ki ima še to posebnost, da vsebuje še tri magične kvadrate, ki so centralno eden okoli drugega razporejeni in imajo vsote: I. magični kvadrat 25, II. magični kvadrat 75, III. magični kvadrat 125 in zunanji z vsoto 175.

I. nagrado je dobil Radovan, ki naj sporoči naslov, II. nagrado pa je dobil L. Skvarča, Gruž, Dalmacija.

Vseh je prispelo 56.



4	5	6	43	39	38	40	= 175
49	15	16	33	30	31	1	= 175
48	37	22	27	26	13	2	= 175
47	36	29	25	21	14	3	= 175
8	18	24	23	28	32	42	= 175
9	19	34	17	20	35	41	= 175
10	45	44	7	11	12	46	= 175

Σ 1 = 175
Σ 2 = 175
Σ 3 = 175
Σ 4 = 175
Σ 5 = 175
Σ 6 = 175
Σ 7 = 175



Z velikega angleškega derbyja v Epsomu

Kljub silnemu deževju so se vršile pred kratkim v Epsomu velike angleške konjske dirke, h katerim je bil naval občinstva vprav ogromen. Slika nam kaže prihajanje nepreglednih množic radovednih gledalcev.

Iz sportnega sveta

Spodaj:

Pred tekmo boksarjev

Pred kratkim se je vršila velika odločilna tekma med priznanimi boksarskimi mojstri. Zmagal je Nemec Schmeling. Slika nam kaže dosedanjega evropskega prvaka Paolina in njegova tovariša v treninškem taborišču Hoosick Falls (Amerika).



Car Berendej.

(Povest iz sibirskega pragozda.)

XVI. poglavje.

— Sova je to ... — je rekel zadaj Žuželov glas: slišal je, da je Vedenej Savič vstal in dvignil glavo: stepnjaki imajo čuječe spanje, mi ne znamo tako spati. Nihče jih ne odnese s posteljo vred ali valil kakor klado po tleh, ne da bi se zbudili!

Proti vhodu v jamo se je videla čistina med drevjem, kakor da bi jo bil kdo izsekal v gozdu. Poslovodji se je zazdelo, da se bliža po tej jasi nelišno kakor veter čudna množica. Nič ni bila slična ljudem. Uprl je oči in videl, da korakajo duhovi. Razložil je glave in pleča; marsikateri so dvigali roke ... mrtvaškobeke srajce so napolnile vso poljano!

— Da voskresnet Bog! — je zašepetal Vedenej Savič, hitro potegnil z ročajem pištole črto preko vhoda, jo prekrižal, da ne bi smela peklena nesnaga noter v jamo, legel spet na svoj prostor in pričel moliti. Dvignil se je potem na komolcu in vnovič pogledal proti vhodu: od zunaj je bil kakor zastrt z belo, rahlo zaveso. Poslovodja je razumel, da je to megla, se nekoliko pomiril, pa zadremal; megla je seveda le megla, a kdo ve, kaj preži v tej megli?!

XVII. poglavje.

Napočil je slep, mrk dan. Počasi je pršelo; sivi oblaki so težko viseli z neba kakor oprane cunje. Zato je bilo prijetno jahati: ni pripekalo, ni bilo soparno in človek ni onemogel v sedlu. Konji so veselo korakali; Žužel je obljuboval, da bodo opoldne ob Jeniseju, če le ne bo spotoma nagajal dež.

Pihtov gozdič je kmalu ostal zadaj; sli so prihajali iz soteske ven na odkrit svet; pričel se je prod, karaganikovo grmovje in bogve čigave kamenite gomile. Daleč spredaj so se nejasno prikazale visoke, skoraj črne gore. Žužel je zasukal konja naravnost v to smer. — Jenisej! — je kratko rekel.

— Kje? Kje? — sta se zavzela fanta.

Sojot je sunil z bičem proti najvišjemu hribu.

— Tam, onstran slemena je.

— Potemtakem moramo zopet čez hrib?

— Na-a! Skozi sotesko pridemo: ta bo že zadnja! Joj, tu je lepa pot!

In oplazil je konja z bičem. Kakor preplašene ptice so zdirjali sli preko stepe za svojim vodnikom. Ne eno uro in ne dve, temveč kakih pet ur so jahali zdaj korakoma zdaj zopet bolj naglo, preden so dospeli do znožja gorovja. Neprijazno je bilo, segalo visoko v nebesa, ves sklad je bil iz črnega kremena in vrhove so zastirali kosmati oblaki.

Da so bili sli sami, bi bili lahko desetkrat prišli mimo soteske, ne da bi jo opazili: vodila je v notranjost gorovja onstran neke skale.

Sli so veliko videli na poti, a še niso srečali sličnega kraja; zdel se jim je kakor hodnik v pekel. Jahali so kakor po dnu neznansko globokega vodnjaka; ob straneh so se vzpenjale navpične, skrhane, črne stene. Tik nad glavo so viseli kamni. Zdelo se je, da se bodo takoj zrušili navzdol; potem ne bi ostalo niti mokrega sledu od jahača s konjem vred! Po pravici povedano, pa je bila ta soteska samo razpoka: na nekaterih krajih ne bi mogli potniki sploh naprej, če bi koga srečali.

Strah jih je bilo. Venomer so se ozirali vsi navzgor, samo Žužel je bil brezskrben, zavihal je nogo čez sedlo in brčkal ljuknjasti škorenj z zakrivljenim nosom.

Soteske kar ni hotelo biti konca; sli so se je naveličali, ko da jahajo skozi njo že sto verst. Ali bo že kmalu pri kraju? si je vsak mislil, a namesto konca se je prikazoval vedno samo nov in zopet nov ovinek. Naposled so prišli nenadoma na prosto.

— Jenisej! Jenisej! — sta zakričala Grigorij in Nilka in od samega veselja sta poslovodji pričela mahati z rokami. Ta pa je počasi jahal zadaj in si med prsti sukal bradico — tako je bil zamišljen.

Res je lepa matuška Volga, kdo bi temu ugovarjal, a kje bi se naj kosala z Jenisejem! Volga je najmlajša hčerka v rodbini orjaških rek: kakor plavalas dekle se sladko steguje po zlatih sipinah. Jenisej pa se vali kakor ocean in morje; z njim ne boš zbijal šale, po njem se ne boš vozil s čolnikom za kratek čas!

(Dalje prihodnjič.)